ეროვნული ბიბლიოთეკა

სამშობლო, დიდის ქუჩუი, არ გაიყიდების სხვაზედა...

ოდიში

გაზეთი გამოდის 1930 წლის 1 მარტიდან

ზუგდიდის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური გაზეთი

1990
სამშაბათი
4
დეკემბერი
№145 (10382)
ფასი 8 კაპ.

მუნიციპალური არჩევნების წინ

30 ნოემბერს დრამატული თეატრის დიდ დარბაზში გაიმართა „მრგვალი მაგიდა—თავისუფალი საქართველოს“ ბლოკის პოლიტიკური პარტიებისა და ორგანიზაციების წარმომადგენელთა სრულიად საქართველოს კრება, დღის წესრიგში იყო ორი საკითხი: პოლიტიკური და ეკონომიკური სიტუაცია საქართველოს რესპუბლიკაში; მზადება მომავალი მუნიციპალური არჩევნებისათვის.

პირველ საკითხზე მოხსენებით გამოვიდა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე, ბლოკის სპიკერი ზვიად გამსახურდია. შეჩერდა რა რესპუბლიკის ახლანდელი სიტუაციის ყველაზე საჭირბოროტო პრობლემებზე, მან თქვა, რომ გათვალისწინებულია მთელ რესპუბლიკაში შეიქმნას კომისიები ადგილებზე წარმოქმნილი სიძნელეების რეგულირებისათვის. კერძოდ, აღნიშნა მან, ბლოკის მიერ არჩევნებში მოპოვებული ფაქტიური გამარჯვების მიუხედავად, ძველი ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები განაგრძობენ თვითმმართველობას, რაც ხშირად ადგილებზე უწესრიგობათა მიზეზი ხდება. ორატორმა გამოთქვა აზრი, რომ აუცილებელია შეწყდეს მიწისა და სახელმწიფო ქონების დანაწილება მანამდე, სანამ მუნიციპალური არჩევნების შედეგად არ შეიქმნება მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები და მიღებული იქნება შესაბამისი კანონები. ამ კომისიებმა, აღნიშნა დასასრულს ზ. გამსახურდიამ, უნდა აღკვეთონ ყოველგვარი ჯურის სამართალდარღვევები, ვისგანაც უნდა მოდიოდეს იგი. ყველამ უნდა შეიგნოს, ხაზი გაუსვა მან, რომ ჩვენ დესტაბილიზაციის წინააღმდეგი ვართ. ამასთანავე აღნიშნა, რომ მუნიციპალური არჩევნების შედეგების შეჯამებამდე ადგილებზე ხელისუფლება ეკუთვნით ადგილობრივი საბჭოების აღმასკომებს.

შემდეგ გამოვიდა „მრგვალი მაგიდა—თავისუფალი საქართველოს“ ბლოკის მუნიციპალური არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე რუსლან ღონღაძე. მან ილაპარაკა იმის აუცილებლობაზე, რომ საქართველოს დიდ ქალაქებში და მათ შორის თბილისში დაარსდეს „მრგვალი მაგიდის“ ორგანიზაციები, რომელიც გასწევს მომავალი არჩევნებისათვის მოსამზადებელ სამუშაოებს. ამასთან ერთად, რ. ღონღაძემ შეიტანა წინადადება, რომ ფორმირებულ იქნას ექსპერტთა საბჭოები, რომლებსაც მჭიდრო კავშირი ექნებათ „მრგვალი მაგიდის“ რეგიონალური ორგანიზაციების წარმომადგენლებს.

კამათში გამოსულები დაბეჯითებით მოითხოვდნენ მუნიციპალური არჩევნების რაც შეიძლება ჩქარა ჩატარებას, რადგან, მათი სიტყვით, „ადგილებზე წარმოქმნილი ხელისუფლების დეფიციტი კანონიერებისა და მართლწესრიგის მრავალ დარღვევას იწვევს“.

საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრმა დილარ ხაბულიანმა დამსწრეთ გააცნო ღონისძიებანი, რომლებსაც მილიციის ორგანოები ატარებენ რესპუბლიკაში სიტუაციის სტაბილიზაციისათვის. დამსწრენი პირდაპირ განაცვიფრა მის მიერ მოყვანილმა ფაქტებმა, რომ თბილისის სასურსათო ბაზებში გამოვლენილია ათობით ტონა დეფიციტური სასურსათო საქონელი. უახლოეს დღეებში ეს საქონელი გამოტანილი იქნება მაღაზიების დახლებზე. ამიერიდან აღმოიფხვრება შეფერხება თამბაქოს ნაწარმის მოწოდებაშიც.

ტელეტორისათვის ინტერვიუში რიგ კითხვებს პასუხი გასცა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს საგარეო ურთიერთობათა კომისიის თავმჯდომარემ თედო პაატაშვილმა.

აქვე, კრებაზე, დაიწყო მომავალი კომისიების შექმნა. „მრგვალი მაგიდის“ პოლიტიკური პარტიებისა და ორგანიზაციების წარმომადგენელთა სრულიად საქართველოს კრება ხვალ დილით დამთავრდება.

ბარლამ მურადელი.

(გაზ. „ზარია ვოსტოკა“ 1. 12 1990 წ.).

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოში

რეგისტრირებულია გაზეთები

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ მიიღო საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კულტურის, განათლებისა და მეცნიერების მუდმივმოქმედი კომისიის წინადადება და ბეჭდვითი სიტყვის შესახებ არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად რეგისტრაციაში გაატარა გაზეთები „ახალი საქართველო“, „სახალხო განათლება“ და „ზარია ვოსტოკა“, როგორც საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ორგანოები.

საქართველოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის სამინისტროს დაევალა უზრუნველყოს ამ გაზეთების გავრცელება ხელმოწერით და საცალო ვაჭრობის ქსელში, ხოლო საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს — გაითვალისწინოს მათთვის საჭირო ქაღალდის გამოყოფა.

საინფორმაციო სააგენტო „საქართველო“.

ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს საჭიროდ მიაჩნიათ მუნიციპალური არჩევნების ჩატარებამდე, სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობის საკითხთა ადგილებზე დემოკრატიულად და საჯაროდ გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად, რაიონებისა და ქალაქების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებთან შეიქმნას კომისიები რეგიონებში არჩეული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების ხელმძღვანელობით.

კომისიებს ქმნიან და მათ შემადგენლობას არჩევენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატები.

კომისიებმა ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებთან ერთად უნდა განახორციელონ ღონისძიებანი მტკიცე საზოგადოებრივი წესრიგის დასამყარებლად, სახალხო და სახელმწიფო ქონების განიავება-დატაცების აღსაკვეთად.

მუნიციპალური არჩევნების ჩატარებამდე და მიწის შესახებ ახალი კანონის მიღებამდე შეწყდეს სახელმწიფო და კოოპერაციული ქონების ყიდვა-გაყიდვა და მოსახლეობისა და ორგანიზაციებისათვის მიწის ნაკვეთების გამოყოფა.

ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს გევალებათ შეუქმნათ კომისიებს მუშაობის სათანადო პირობები, გამოუყოთ სამუშაო ოთახები, უზრუნველყოთ ტრანსპორტით, კავშირგაბმულობის საშუალებებით და სხვა.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე
თ. სიგუა.

საქართველოს ეროვნული კონგრესის სესია

30 ნოემბერს თბილისში საქართველოს მოსწავლე-ახალგაზრდობის რესპუბლიკურ სასახლეში მუშაობა დაიწყო საქართველოს ეროვნული კონგრესის მეორე სესიამ.

სესია გაიხსნა ლოცვით. კონგრესმენებმა დაგმეს ის აღმაშფოთებელი ინციდენტი, რაც მოხდა აფხაზეთში სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის, უწმინდესისა და უნეტარესის ილია მეორის მიმართ.

სესია მხურვალედ მიესალმა სტუმარს — სომხეთის ეროვნული მოძრაობის ლიდერს, ყოფილ დისიდენტს პარუირ აირიკიანს, რომელმაც საპასუხო მისასალმებელი სიტყვით მიმართა შეკრებილთ.

პოლიტიკური მოხსენება სესიაზე გააკეთა ბატონმა თემურ სუმბათაშვილმა. თანამომხსენებელი — ბატონმა ირაკლი წერეთელმა.

სესიაზე ხაზგასმით აღინიშნა იმის აუცილებლობა, რომ საქართველოს უნდა მიენიჭოს დაპყრობილი, ანექსირებული, ოკუპირებული ქვეყნის სტატუსი, რომ ჩვენი უპირველესი ამოცანაა საოკუპაციო ჯარების გაყვანა.

ამ დღეს განიხილეს საქართველოს ეროვნული კონგრესის [illegible] პრინციპები ორგანიზაციული სტრუქტურისა და მუშაობის წესის შესახებ. გაიმართა ეროვნული კონგრესის პრეზიდიუმისა და სამანდატო კომისიის არჩევნები.

პირველ დღეს სხდომას თავმჯდომარეობდა ბატონი გიორგი ჭანტურია.

1 დეკემბერს საქართველოს ეროვნული კონგრესის სესია მუშაობას განაგრძობდა.

ნინო თათრულაძე,
საინფორმაციო სააგენტო „საქართველოს“ კორესპონდენტი.

ყ უ რ ა დ ღ ე ბ ა!

სამხედრო [illegible], თვითნებურად წამოსულ და აგრეთვე ახლად დემობილიზებულ პირთა რეგისტრაციას აწარმოებს ზუგდიდის რეგიონალური „მრგვალი მაგიდა“—თავისუფალი საქართველოს“ გამგეობა, რათა ზემოთ აღნიშნულ პირებს გაეწიოთ ყოველმხრივი დახმარება სამუშაოზე მოწყობასთან წარმოქმნილ სირთულეებთან დაკავშირებით.

მიღება წარმოებს ყოველდღე 10 საათიდან 16 საათამდე.

მისამართი: ქ. ზუგდიდი, დავით აღმაშენებლის ქუჩა № 29.

„მრგვალი მაგიდა“
—თავისუფალი საქართველო.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

იაკობ გოგებაშვილი — 150

მიმდინარე წელს ქართველი ხალხი დიდი სიყვარულით აღნიშნავს ქართული პედაგოგიკის მამამთავრის იაკობ გოგებაშვილის დაბადების 150 წლისთავს. საიუბილეო დღეები სრულიად საქართველოს ეროვნულ დღესასწაულად გადაიქცა. საიუბილეო სამზადისი კარგა ხანია დაიწყო. იგი ეროვნული ზეიმის ხასიათს იღებს, რასაც ჭეშმარიტად იმსახურებს ეროვნული პედაგოგიკის ბურჯი.

ეროვნული პედაგოგიკის ბურჯი

არიან ადამიანები, რომლებიც ამ ქვეყნიდან ფიზიკურად მიდიან, მაგრამ სიცოცხლეში გაწეული ამაგით მარადიულ უკვდავებას იმარჯვებენ, ხამშობლო ქვეყნისა და ერის ინტერესების დამცველთა რიგებში დგანან და მის მუდმივ თანამედროვეებად რჩებიან.

ადამიანთა სწორედ ამ კატეგორიას ეკუთვნის დიდი ქართველი პედაგოგი, პუბლიცისტი, მწერალი და გამოჩენილი საზოგადო მოღვაწე იაკობ გოგებაშვილი.

მეტად ნაყოფიერი იყო ი. გოგებაშვილის პედაგოგიური მოღვაწეობა. მან შექმნა უკვდავი სახელმძღვანელოები: „დედაენა", „ბუნების კარი", „რუსკოე სლოვო" და სხვა. გოგებაშვილმა მთელი თავისი შეგნებული ცხოვრება, ცოდნა მიუძღვნა მშობელ ქვეყანას, ამ დროიდან იგი მეტი შემართებითა და მუყაითობით ეწევა საზოგადო მოღვაწის საპატიო უღელს. თანამშრომლობს საზოგადოებრივ პოლიტიკურ ჟურნალებში. სხვადასხვა დროს გამოსცა საყმაწვილო მოთხრობებისა და ლექსების კრებულები.

მის კალამს ეკუთვნის ასორმოცდაათზე მეტი ორიგინალური სახავშვო მოთხრობა. მის მოღვაწეობაზე ნათელ წარმოდგენას იძლევა 1952-1955 წლებში გამოცემულ თხზულებათა ატომეული. ამავე დროს უნდა აღინიშნოს, რომ მის მიერ გავლილი ერისკაცის სახელოვანი გზა ჯერ-კიდევ შესწავლისა და კვლევის საგნად რჩება.

ი. გოგებაშვილის მრავალმხრივი და ნაყოფიერი მოღვაწეობა ნახევარი საუკუნე გრძელდებოდა. ის მძიმე სენით, ტუბერკულოზით, იყო შეპყრობილი, მაგრამ რეჟიმის მტკიცე დაცვითა და ზომიერი ცხოვრებით 72 წელი იცოცხლა.

1912 წლის აპრილს იაკობს ავადმყოფობა გაუმწვავდა და ლოგინად ჩავარდა. აშკარად გრძნობდა სიკვდილის მოახლოებას. მას საუკეთესო ექიმები მკურნალობდნენ, ნათესავ-მეგობრები გარს ეხვეოდნენ, მაგრამ მდგომარეობა თანდათან უარესდებოდა. 1 ივნისს, საღამოს ექვს საათზე სამუდამოდ დახუჭა თვალი.

1 ივნისს დედაქალაქის ყველა გაზეთი მწუხარებით იუწყება დიდი პედაგოგისა და საზოგადო მოღვაწის გარდაცვალებას. ამავე დღეს გაიმართა მორგული პანაშვიდი მის ბინაზე. შემდეგ გადაასვენეს ქაშვეთის ეკლესიაში, სადაც დასაფლავებამდე 10 ივნისამდე, ყოველდღე იმართებოდა პანაშვიდი. ქართველი ხალხი ათი დღის განმავლობაში ეთხოვებოდა თავის ხულიერ მამას. ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელმა საზოგადოებამ მისი ცხედარი შეამკო ვერცხლის გვირგვინით, რომელზედაც ეწერა: „ქშწკგ საზოგადოების დამფუძნებელსა და საპატიო წევრს, ხალხის მასწავლებელს იაკობ გოგებაშვილს!" 10 ივნისს ქართველმა ერმა დიდი პატივით მიაბარა იაკობის ნეშთი დიდუბის მიწას, ხოლო დაბადებიდან 100 წლისთავზე დიდუბიდან მთაწმინდის პანთეონზე გადაასვენეს. იმავე წელს მისი სახელი მიენიჭა თელავის პედინსტიტუტს, გორისა და თბილისის პედსასწავლებლებს, გარიჯის საშუალო სკოლას, ხოლო 1960 წელს—სახალხო განათლების სამინისტროს პედაგოგიკის სამეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტს, სახალხო განათლების ცენტრალურ ბიბლიოთეკას, საქართველოს პედაგოგიურ საზოგადოებას, რომელმაც დააწესა ი. გოგებაშვილის 1, და მე-2 ხარისხის პრემიები. მთავრობის გადაწყვეტილებით დაწესდა იაკობ გოგებაშვილის სახელობის სტიპენდიები ი. გოგებაშვილის მემორიალური მუზეუმი. დაფუძნდა მუზეუმი გაუკეთდა სახლს (ყიფიანის ქ. № 1), სადაც 1901-1912 წლებში ცხოვრობდა დიდი პედაგოგი. პედაგოგიური საზოგადოების ინიციატივითა და სახსრებით ი. გოგებაშვილის საფლავზე დაიდგა ბიუსტი. დიდი ზეიმით აღინიშნა ი. გოგებაშვილის დაბადების 120, 125 წლისა და „დედა ენის" გამოცემის 100 წლისთავის იუბილეები. 1976 წელს დედაქალაქში საფუძველი ჩაეყარა „დედა ენის" ძეგლს, ხოლო 1983 წ. დაიდგა ძეგლი.

იაკობმა სიკვდილის წინ ანდერძი დაწერა. მისი აღსრულებელიც დანიშნა. ეს ანდერძი იყო სწორუპოვარი ჰუმანური აქტი და ჭეშმარიტი გვირგვინი ვალმოხდილი ერისკაცის ღრმაშინაარსიანი ცხოვრებისა და შემოქმედებისა.

დიდია იაკობ გოგებაშვილის დამსახურება, როგორც ბუბლიცისტის, მწერლისა და საზოგადო მოღვაწისა, მაგრამ ფასდაუდებელია მისი ღვაწლი, როგორც ქართველი ერის განმანათლებლის, მოძღვრისა და დიდი პედაგოგისა.

პედაგოგიური მოღვაწეობის პირველი დღეებიდანვე იაკობს ახალი წესები შემოაქვს. კრძალავს მოსწავლეთა ფიზიკურ დასჯას, სასკოლო ცხოვრებაში ატარებს ჰუმანური აღზრდის იდეებს, ებრძვის სასწავლებელში გამეფებულ პრაადამიანურ რეჟიმს, აყალიბებს სწავლებისა და აღზრდის ახალ სისტემას, დამყარებულს ჰუმანიზმსა და დემოკრატიზმზე, რითაც მხურვალედ ეხმაურება დღევანდელ თანადროულობას. მან არ აკმაყოფილებს ქართული სკოლის ლიდა ენის სახელმძღვანელოები და ეწევა დაუღალავ შრომას ახალი სახელმძღვანელოების შესადგენად. ასე შექმნა მან, სრულიად ახალი გაზრდამ, ქართული ანბანი და პირველი საკითხავი წიგნი მოსწავლეთათვის", რომელიც 1865 წელს იქნა გამოცემული. ეს სახელმძღვანელო ეყრდნობოდა ბგერით ანალიზურ-სინთეზურ მეთოდს, რომელიც ყველაზე პროგრესული და ხელმისაწვდომია, რითაც იაკობმა ქართული წერა-კითხვის სწავლებაში ჭეშმარიტი რევოლუცია მოახდინა.

დიდი იაკობი იმთავითვე გრძნობდა, რომ სრულფასოვანი სახელმძღვანელოს შედგენა შეუძლებელი იყო შთამაგონებელი და დახვეწილი საბავშვო ლიტერატურის გარეშე. ამან განაპირობა გოგებაშვილის მიერ მაღალმხატვრული საბავშვო მოთხრობებისა და მეცნიერულ-პოპულარული ნაწარმოებების შექმნა, რითაც უხვად გაამდიდრა საბავშვო მწერლობა. ამის შედეგი იყო, რომ 1868 წელს ი. გოგებაშვილმა გამოსცა დედა ენის ენციკლოპედიური სახელმძღვანელო „ბუნების კარი", რომელშიაც ქართველი კლასიკოსების ნაწარმოებების პარალელურად უხვად შეიტანა საკუთარი შემოქმედების ნიმუშები. რაოდენ სასიხარულოა, რომ მიმდინარე სასწავლო წლის პირველი კლასის გარდამავალი სასწავლო გეგმით სასწავლო საგნად შეტანილია გოგებაშვილისეული „ბუნების კარი" რომელიც დიდად დაეხმარება ჩვენს პატარებს ქართული ენის დაუფლებასა და ქართული სულის აღმავლობაში, მაგრამ სამწუხაროა, რომ სასწავლო წლის პირველი ნახევარი დასასრულს უახლოვდება და განათლების სამინისტროს სკოლებისათვის ჯერ კიდევ ვერ დაუგზავნია სასწავლო გეგმის შესაბამისი პროგრამები და სახელმძღვანელოები პირველი კლასისაც კი. თუ იაკობი გასული საუკუნის გადასახედიდან გულმხურვალედ ეხმაურება დღევანდელ გამოღვიძებულ ქართველ ერს, ჩვენ ფეხი ვერ ავუწყვეთ ამჟამად, ეხოდენ მჩქეფარე ეროვნული მოძრაობისათვის. დრო ვერ ითმენს ქართველ პატარებსა და მათ მასწავლებლებს დროულად უნდა მიეწოდოს ეპოქის შესაბამისი სახელმძღვანელო. არა და მხოლოდ მოწოდებები ეროვნულ საქმეს წინ ვერ წასწევს.

დედაენის შესწავლა, მიაჩნია იაკობს სრულყოფილი განათლების მიღების უპირველეს წყაროდ და უმთავრეს პირობად. მისი აზრით, მხოლოდ მშობლიურ ენას დაუფლებულ პიროვნებას შეუძლია გაიკაფოს მეცნიერებისაკენ მიმავალი ბილიკოვანი გზა. მხოლოდ მშობლიური ენის დაუფლება უხსნის მას გზას სხვა ენების დაუფლებისაკენ. იაკობი ამბობს: „სამჯერ ჩქარა შეისწავლის რუსულ გრამატიკას ის უმაწვილი, რომელმაც ქართული გრამატიკა იცის, ვიდრე ისა, რომელმაც არ იცის"... იაკობი პირობად მშობლიურ ენას მიიჩნევს. ამიტომაც თვლის ენას ერის სულიერი საუნჯის მთავარ „ბურჯად ეროვნებისა".

დიდი მოძღვარი დამაჯერებლად გვარწმუნებს, რომ დედაენაზე მეტყველების უნარი დაბადებიდანვე კოდირებულია ადამიანში და მის ჩახშობას „მიუცილებლად მოსდევს აზრისა და გრძნობის შეფერხება" ვინც არ სწავლობს თავის ენას, ის ვერასოდეს ვერ მიეწევა ჯეროვანს სიღრმეს აზრისას და გრძნობისა". იაკობის აზრით, დედაენას აქვს ღრმად გამდგარი ფესვები ადამიანის ცნობიერებაში, ზნის ორგანოებში, ძვალსა და რბილში. იაკობის რწმენით „დედაენა არის ძვირფასი საუნჯე, ... შეურყვნელი რგუნი, რომელშიაც დაცულია მთელი სიმდიდრე ხალხის გონებისა, ფანტაზიისა და გულისა, ნაფიქრისა, ნაგრძნობისა და ნამოქმედარისა და რომლის შესწავლა ბავშვს აკავშირებს მთელის ერის სულსა და გულთან, მის ხანგრძლივ ისტორიულ ცხოვრებასთან და ავსებს მას ხალხური ღონით და მხნეობით".

იაკობი მთელიანად იზიარებს უშინსკის შეხედულებას იმის შესახებ, რომ „სანამ ცოცხლობს ხალხის ენა ცოცხლობს, მანამ ხალხიც ცოცხლობს... წაართვით ხალხს ყველაფერი და მას შეუძლია კვლავ დაიბრუნოს ყოველივე, მაგრამ წაართვით ენა და ის უკვე ვერასოდეს ვერ შექმნის მას... მოკვდა ენა ხალხის ბაგეზე და მოკვდა თვით ხალხიც".

ამ სულისკვეთებით იბრძოდა იაკობი გასული საუკუნის სამოცდაათიან წლებში, როცა მან წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების წესდებაში თავისი ხელით ჩაწერა მუხლი საქართველოს სკოლებში ქართულ ენაზე სწავლების უფლების შესახებ. ამ სულისკვეთებით იბრძოდა იაკობის სიტყვა და საქმე მეორე საუკუნის სამოცდაათიან წლებში, როცა საქართველოს ენის წართმევას უპირებდნენ, ამ სულისკვეთებით უდგას მხარში იაკობის შემოქმედება სადღეისოდ გამოღვიძებულ ეროვნულ მოძრაობას, შეუპოვრად მებრძოლს სრული თავისუფლებისათვის, ამიტომაცაა დიდი იაკობი თანამედროვე ქართველი ერისა განუსაზღვრელ დროსა და სივრცეში.

ამ სულისკვეთებით იღვწოდა იაკობ გოგებაშვილი, როცა მან 1875 წელს დაასრულა შედგენა უკვდავი „დედაენისა", რომელიც 1876 წელს გამოიცა". ამ წიგნით მილიონობით პატარა ქართველმა გაბედულად შეაღო ცოდნის სადიდებულების კარი, ამიტომაც არის ეს წიგნი იუბილარი, მაგრამ მხოლოდ ასი წლისთავის აღნიშვნით როდი განისაზღვრება მისი იუბილე. ამჟამად, როცა იუბილარი წიგნის ავტორის საიუბილეოდ მზადების დღეებია საქართველოში, ევროპის ყოველი კუთხე ღირსეულად შეხვდეს ერის სახალხო მამულიშვილის—იაკობ გოგებაშვილის დაბადების 150 წლისთავის იუბილეს.

დ. აბხაზ.

„შენს თბილ გულში შემინახე..."

მატარებელი კივილით მიადგა ზუგდიდის სადგურს. ოდიშისკენ მომავალმა მერამდენედ გავიმეორე გულს ჩარჩენილი ეს სტრიქონები:

„თუთარჩელა, მცხრალი, მთვარე
ჰე. ცაო უნაპიროვ,
შენს თბილ გულში შემინახე
სქანი გოლუაფირო".

ფიქრებით დადიანისეულ სასახლეს გადავწვდი... რა პატარაა აქაურობა და რამდენის თქმა შეუძლია. გულს თითქოს ესმის ტატოს „მერანის ხმა". თითქოს თავისუფალ საქართველოს უმღერა დიდმა პოეტმა და მართლაც „მისი მერანი კვლავაც რბის" სიყვარულით ეგებება ოდიში თავისუფალ საქართველოს, ბოგზის გამოვლილი ჭირით, ლხინით და ზეიმით ესალმება ქართულ დროშას, მეფე-სიამაყეს დავით აღმაშენებელს და... მართლაც როგორ უნდა იცხოვრო ამ ქვეყანაზე ისე მშვიდად, რომ წარსული არ გავიხსენოთ, ისე რომ წარსულს არ მივხედოთ, ისე, რომ არ დავუფიქრდეთ, ჩვენამდი ლეგენდასავით შემონახულ გოჩა და ხვიჩას ბედზე, ულამაზეს კოლხ ასულებზე, რომლებიც ასე უმოწყალოდ იყიდებოდნენ ტყვეთა ბაზარზე, ვენეციასა და სტამბოლში. რომელთაც ველარ იხილეს საქართველო, მაგრამ მის სიყვარულში რომ დალიეს სული...

მოვდივარ ოდიშისაკენ და კვალდაკვალ მომყვა ფიქრი ხვალინდელ დღეზე, ახალ სამყაროზე, ადამიანთა ბედისწერაზე... კიდევ ერთხელ ვუსურვე გამარჯვება ჩემს ქალაქს, სიცოცხლე, მომავლისათვის..., შემდეგ კი ჩემთვის მეტად საყვარელი სტრიქონები გავაგრძელე:

„სმენას ატკბობ, გულს კი
ჰკოდავ,
დიდოუ ნანავ!-ზღაპრულო
სევდას შენთან რა უნდოდა
სქანი გოლუაფირო...".

ნ. ძაძუანი.

ღია ბარათი
ზუგდიდის სახალხო დეპუტატების რაიონული საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარეს ი. კუტალიას

მიმდინარე წლის 16 ოქტომბერს გაზეთ „ოდიშის" ფურცლებზე გამოქვეყნდა სპორტის ოსტატის, ეროვნულ სახეობებში რესპუბლიკური კატეგორიის მსაჯის გოგი ჩეჩიას კრიტიკული წერილი „მეგრული ჭიდაობის ცხენი შველას ითხოვს". მას ხერე თვეზე მეტი გავიდა, მაგრამ წერილის პასუხი არ ჩანს. ჩვენ, „მრგვალი მაგიდის" წევრები მხარს ვუჭერთ და გვერდში ამოვუდგებით იმ ენთუზიასტებს, რომლებმაც წამოიწყეს საშვილიშვილო საქმე და იღვწიან მ. კოსტავას სახელობის მეგრული ჭიდაობის ცხენსაშენის გახსნისათვის. ჩვენ ყოველმხრივ გავუწევთ დახმარებას. ერის საკეთილდღეოდ გადადგმულ ყოველ ნაბიჯს, თქვენც მოგიწოდებთ თანადგომას, რათა სასწრაფოდ არ გადაიდოს ცხენსაშენის გახსნისათვის ტერიტორიის გამოყოფა, სხვა საპრობლემო საკითხები გადაწყვიტოთ. ველით თქვენს პასუხს პრესის საშუალებით.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს დეპუტატები:
გ. შეროზია,
თ. ქორქოლიანი,
ზ. ქობალია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

რესპუბლიკური ჟურნალ-გაზეთების ფურცლებზე

ჩვენი ნიჭიერი მოქანდაკე იაკობ ნიკოლაძე, რომელსაც ასე ეხერხება არა მარტო მარმარილოს, არამედ უბრალო ქვის გასულიერებაც, მართებულად მოიქცა, რომ აკაკი წერეთლის ბიუსტს ოლიმპიელის იერი მისცა. მაგრამ ისიც უნდა ითქვას, რომ თუმცა არიული რასის თეორეტ-

ნაწილობრივ მის ესთეტიკურ შეხედულებებსაც გასცნობოდა, თავის დროზე აკაკის რამდენიმე შეკითხვა მისცა:

ერთ-ერთ კითხვაზე: „სად უფრო გინდა ცხოვრობდე?" —აკაკი მისებურად სხარტად, მოკვეთილად პასუხობს: ყველგან და არსად".

ᲨᲣᲐᲙᲐᲪᲘ

იკონები ამტკიცებენ, ელინური საწყისი სრული წინააღმდეგობაა ებრაული საწყისისა, აკაკი წერეთლის გარეგნობა უარყოფდა ამ შეხედულებას. იყო ერთსა და იმავე დროს რაღაც ოლიმპიურ და რაღაც ბიბლიური ამ დიდ ადამიანში, რომელმაც წერა-კითხვა დავითნითა და სამოციქულოთი ისწავლა, შემდეგ „ქართლის ცხოვრების" და კლასიკური ავტორების ერთგული მკითხველი დარჩა და თავის პოეტურ შემოქმედებაში მუდამ მონუმენტური სტილის განხორციელებას ცდილობდა".

ძნელია ამაზე ზუსტად დაახასიათო „განთიადისა" და „თორნიკე ერისთავის" ავტორი —ურღვევი, მთლიანი პიროვნება.

ყოველ მნახველს ხიბლავდა აკაკის თანდაყოლილი სილბო, უზომო სიკეთე და მის ბუნებაში არასოდეს დაბადებულა ოლიმპიური გარეგნობისა და იერის მატარებელ შემოქმედთათვის ნიშნეული სიცივე, ამპარტავნობა.

იონა მეუნარგიამ, პოეტის სახითი უკეთ რომ შეეცნო და

საკმარისია ამ თითქოსდა ჩვეულებრივ ფრაზას ჩაუკვირდე და გაოცებული დარჩები—ეს მიწაზე ჩამოსული ღმერთის პასუხია, წინასწარმეტყველის გუმანით განსჭვრეტილი. ეს უკვდავების თავისებური შეუ[illegible] სურვილია, როცა ძეხორციელის ფიზიკურ გაქრობას [illegible] ახალი, მარადიული სიცოცხლე მოსდევს.

კარგა ხანია, ეს ჟამი დაუდგა საქართველოს სწორუპოვარ ბულბულს და ყველასათვის ძვირფას მის სახელს უკვდავების შარავანდედი თანდათან ემატება. იგი თვალით უხილავ ღვთაებასავით არსად არ არის და ყველგანაა —ჩვენს მფეთქავ არსებაში, ყოველი ქართველის გულსა და ფიქრში, ფრინველთა [illegible] გალობაში, მთის ნაკადულების ჩქრიალსა თუ გასაშლელად შემზადებულ ვარდის კოკორში, სამყურას ფოთოლზე დაკიდულ, მარგალიტად აციმციმებულ ნამში... ასე იქნება, სანამ უკიდეგანო ცარგვალზე მბრუნავი მცხუნვარე მზის ქვეშ მრავალი ჭირ-ვარამის მომსწრე საქართველო იარსებებს.

ჟურნალი „განთიადი", №9, 1990 წ.

პრობლემები, ძიება, სიახლე

განახლების პროცესი დაწყებულია

საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის გარდამავალ პერიოდში ქაქვინჭელები ყოველნაირად უდგანან მხარში დღევანდელობას და დროის წინა პერიოდში დაშვებული შეცდომების უარყოფით გადაწყვეტენ აამაღლონ შრომის ეფექტიანობა, რასაც უნდა მოყვეს მშრომელთა კეთილდღეობის შემდგომი ამაღლება.

შრომის იჯარული ფორმის დანერგვით, აგროწესების დაცვით უვლიან 187 ჰექტარზე გაშენებულ ჩაის პლანტაციას, 51,8 ჰექტარზე განლაგებულ ციტრუსოვანთა ნარგავებს, 83 ჰექტარზე თესენ და იმკიან ჭირნახულს.

წელს მეჩაიე მშრომელებმა აწარმოეს 1805 ტონის ნაცვლად 1898,5 ტონა ჩაის მწვანე ფოთოლი. არენდატორმა ტარიელ ნინუამ, რომელმაც რაიონში პირველმა აიღო არენდით მოსავლელად და დასამუშავებლად 11,8 ჰექტარი ჩაის პლანტაცია, დაამზადა 118,4 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ნედლეული, რაც 19 ტონით აღემატება დაგეგმილს.

ქაქვინჭელ მეცხოველეებს, რომლებიც აზამთრებენ 116 სულ საქონელს, ცუდ პირობებში უხდებათ მუშაობა. ორი ნაგებობიდან ერთი ამორტიზირებულია, არადა 40 სული საქონლისათვის განკუთვნილი ფერმის შენობის მშენებლობას, რომელსაც საკოლმეურნეოთაშორისო სამშენებლო ორგანიზაციის ხაზით წარმართავს, არ დაადგა საშველი. სოფლის ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებით საქონლის ნაწილი გადაეცემა მოსახლეობას. გააჩნიათ საკვები ბაზა.

ოქროს რთველია ციტრუსოვანთა ბაღებში. სოფელში დაამზადებენ 500 ტონამდე მანდარინის ნაყოფი.

სოფლის კეთილდღეობის სამომავლო პერსპექტივებზე რამდენიმე კითხვით მივმართეთ კოლმეურნეობის გამგეობის თავმჯდომარეს ჯამბულ ჯიქიას.

—ყველაფერი ის, რაც იქმნება ეკონომიკურად ძლიერ კოლმეურნეობაში ხმარდება სოფელს. წელს წინა წელთან გაშ-

სხვავებით ბრიგადირები, ხელმძღვანელთა ჩაურევლად, წყვეტენ ყველა იმ გადაუჭრელ პრობლემებს, რაც მათთვის მოჰქონდა ყოველდღიურობას, ამან დიდად აამაღლა შრომის ნაყოფიერება. ბრიგადირები კარლო ნარსია, ზაურ დარასელია, ტარიელ ნინუა, დემურ გვილია, ავთო ტიბუა და სხვები, სპეციალისტებთან ერთად თავად იყვნენ განმგებელნი გამოიოგნებული უბნებისა.

როგორც ვთქვი, ხალხის ნაშრომი ხმარდება მათვე. არის ამის თვალხილული ფაქტები. რიგით მესამე საბავშვო ბაღი ავაშენეთ ზალმარანის უბანში, კეთილმოვაწყვეთ საუბნო გზები; ხამუან ზალმარანში და დიდღობერში გაიდო კაპიტალური ხიდები. ვაშენებთ და სულ მალე საექსპლოატაციოდ გადავცემთ კლუბ-კანტორას, საქმიან ამბულატორიას. მომავალი წლიდან დაიწყება სავაჭრო ცენტრის მშენებლობა.

შემოქმედებითი შრომის ჟამი უდგას დღეს ყველა სოფელს. ასეა ჩვენთანაც.

ზ. პაპულაძე.

მიურატები სამეგრელოში

განვაგრძობთ საუბარს მიურატების მეურნეობებში მევენახეობა-მეღვინეობასა და სხვა საკითხებზე. როგორც ვწერდით, მიურატები ოჯალეშის ღვინოს საექსპორტოდაც ამზადებდნენ, იგი უმთავრესად საფრანგეთში იგზავნებოდა.

საფრანგეთში ამ ღვინოს კიდევ უფრო გაუთქვა სახელი უახლესი ტექნოლოგიით მისმა დამზადებამ, რომელიც მიურატებმა დანერგეს აქ, მეღვინეობაში.

საქართველოში გავრცელებული ყურძნის ადგილობრივი ჯიშები და მათგან მიღებული ღვინოები ყოველთვის და ყველგან ძველთაგანვე იმსახურებდნენ ქებას და აღიარებას. ჯერ კიდევ ცნობილმა ფრანგმა მოგზაურმა მისცა დახასიათება სამეგრელოს ღვინოებს, რომ არაფერი ვთქვათ უფრო ძველ ცნობებზე.

შარდენმა აქ, სამეგრელოში, გასინჯა ეს ღვინოები. შემდეგ იგი წერდა: „სამეგრელოს ღვინო საუცხოოა, იგი მაგარი და ბლანტია, მეტად სასიამოვნო სასმელად და კუჭისათვისაც მარგებელია. მთელს აზიაში უკეთესს ვერაფერს დალევს. ქართველებმა რომ ღვინის ისეთი დაყენება იცოდნენ, როგორც ჩვენ, სამეგრელოს ღვინო საუკეთესო იქნებოდა მსოფლიოში, მაგრამ ისინი ამ საქმისათვის აუცილებელ წესებს არ იყენებენ. ამოღარავენ დიდ ხეებს, ყრიან მასში ყურძენს (ე.ი. საწნახელში —მ. პ.) და წურავენ, დაწურვის შემდეგ ყურძნის წვენს ასხამენ ქვევრებში, რომლებიც ან სახლში ან სახლის ახლოს მიწაში არის ჩაფლული" (იხ. „ჟან შარდენის მოგზაურობა". მ. მგალობლიშვილის გამოცემა", გვ. 111 1975 წ.).

სამეგრელოს ღვინოების შესახებ ამას წერდა კაცი, რომელიც თავისი ქვეყნის —საფრანგეთის უმაღლესი ხარისხის ღვინოებს კარგად იცნობდა. მიურატებმა ფრანგული დანადგარების შემოტანითა და გამოყენებით კიდევ უფრო გააუმჯობესეს ოჯალეშის ღვინოს ხარისხი და იგი მსოფლიო სტანდარტების მაღალ დონეზე აიყვანეს და ამიტომაც იწვევდნენ მიურატებს გამოფენებზე.

სამწუხაროდ, ისეთი გამოთქმაც მოვისმინე, თითქოს ოჯალეში საფრანგეთიდან იყოს შემოტანილი. ეს სწორი არ არის. სანამ აშილ მიურატი დადიანების სიძე გახდებოდა (1868 წ.) ოჯალეში სამეგრელოში ხარობდა. მის შესახებ უფრო ადრე წერდნენ კორნილი ბოროზდინი და დავით დადიანი, (იხ. მეხუთე წერილი).

ოჯალეშის ადგილობრივობა არა მარტო მისი სახელწოდებითაც გასაგებია, არამედ ძველი ცნობებიდანაც, რის საფუძველზე დიდმა ივანე ჯავახიშვილმა იგი ქართული მიწის ვაზებში დაასახელა (იხ. თხზ. ტ. 5, 1986 წ., გვ. 464, 525-526).

მიურატებმა, როგორც აღნიშნული გვქონდა, მართლაც შემოიტანეს ვაზის ზოგიერთი ჯიში საფრანგეთიდან (კაბერნე, მალბეკი, ფორტუგე) და სამეგრელოში წინათ გავრცელებული საადრეო ჯიშის შავი ყურძენი „ფრანგულაც" (ალბათ ადგილობრივად შერქმეულია ეს სახელი) იქიდანაა უთუოდ შემოტანილი, მაგრამ ამასთან ერთად თავის მეურნეობებში ისინი ადგილობრივ ჯიშებსაც ავრცელებდნენ.

მიურატების სალხინოს მეურნეობის მასალებს არქივში რომ ვეცნობით, ხშირად გვხვდება ვენახებში სამუშაოთა აღრიცხვა „დიდი ოჯალეშის" და „პატარა ოჯალეშის" მიხედვით. საინტერესოა გაირკვეს რასთან იყო დაკავშირებული მისი ასეთი დაყოფა, ოჯალეშის ნაკვეთ

ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ ᲛᲔᲔᲥᲕᲡᲔ

ების ფართობებთან, მის რომელიმე სახეობასთან თუ სხვა რამესთან. იქნებ მევენახე-სპეციალისტებმა განგვიმარტონ ეს.

ადგილობრივი ჯიშის ყურძნისაგან ღვინოებს უპირატესად ჭკადუაშში ამზადებდნენ. მიურატების სამეურნეო საქმეთა გამგებელი თედორე დარასელია 1914 წლის 20 თებერვლის აღწერით მარანში 70 კასრის ანუ 2800 ვედრო ღვინის ნაშთს მოახსენებს ანტუანეტას. ღვინოსთან დაკავშირებული საქმეები დავით ჭითანავას ჰქონდა დაკისრებული (იხ. არქივის დოკ. №8866).

მიურატები ყურადღებით ეკიდებოდნენ სოფლის მეურნეობის სხვა [illegible] დარგებსაც— მარცვლეულის მოყვანას (სიმინდი, ღომი), მებაღეობა-მებოსტნეობას, მეფუტკრეობას, მეაბრეშუმეობას და სხვა. მუზეუმის არქივში ინახება [illegible] ბაღის [illegible] მუშა-მოხამსახურეთა სია. ამ სიაში დასახელებული არიან ფარნა, და იოსებ ჭითანავები, სამსონ, თომა, სოლომონ და კირილე ჩხეტიანები, ისიდორე ბეჟვაია, ჭვებე ჭოლოხავა, ამბაკო ყურაშვილი, სულ 9 კაცი. მებაღეთა ამ ჯგუფს ფარნა ჭით[ანავა] ედგა სათავეში, რომელსაც ყველა სხვაზე მეტი ხელფასი—180 მანეთი ჰქონდა წლიურად დანიშნული. მებოსტნეობაზე მელიტონ ყურაშვილი ყოფილა გაპიროვნებული (იხ. დოკ. №8867).

ხშირად მეკითხებიან რატომ არაფერს ვწერ იმაზე, რომ აშილ მიურატმა 50 წლის ასაკში თვითმკვლელობით დაამთავრა სიცოცხლე ჭკადუაშში. რა თქმა უნდა, რაიმე ახალს ვერავინ დაწერს, იმის გარდა, რაც ცნობილია.

აშილ მიურატი ყველას მიერ დაფასებული კაცი ყოფილა თავისი შრომისმოყვარეობით, შრომის ორგანიზაციით, კულტურითა და ადამიანობით. მეურნეობა, რომელსაც იგი სალომესთან მამულში მასთან ერთად უძღვებოდა, კაპიტალისტური წარმოების პრინციპებზე იყო დაფუძნებული.

ისიც ვიცით, რაოდენი [illegible] დახდო მან სადადიანოს. საფრანგეთიდან ჩამოიტანა ნაპოლეონ ბონაპარტეს ბრინჯაოს ნიღაბი, დადიანების ცნობილ ბიბლიოთეკას შესძინა ძვირფასი უცხოური, განსაკუთრებით ფრანგული წიგნები, მხატვრული სურათები, [illegible] და მუზეუმური [illegible], ჩამოიტანა აგრეთვე სირველები და სხვა. ყოველივე ეს დადიანების მდიდარი ფონდებიდან დღეს ჩვენი მუზეუმის ფასდაუდებელი საგანძურია.

1895 წლის 15 თებერვალს აშილ [მი]ურატმა თავი მოიკლა. მას წერილი არ დაუტოვებია, ამიტომ თვითმკვლელობის მიზეზის ახსნა [illegible] ბუნებრივია იქნებოდა მრავალი მითქმა-მოთქმა და ვერსიები. ორმა ვერსიამ ჩვენამდე მოაღწია, ერთმა—ზეპირგადმოცემით, მეორემ —წერილობით.

ზეპირგადმოცემით სალომეს [illegible] მეუღლის დაუმალავ [illegible] სი თავისი სასახლის დაწვა, რომელიც განგებ იმისათვის [illegible], რომ დაზღვევის თანხა მიეღო და ეს თითქოს აშილმა საფრანგეთიდან ჩამოსვლის მერე სხვისგან თუ გაზეთის მეშვეობით უფრო ადრე გაიგო, განიცადა და თავი მოიკლა.

კიდევაც რომ დავიჯეროთ სალომეს ამგვარი მოქმედება, საეჭვოა აშილს ამის გამო თავი მოეკლა, გამორკვეულია, რომ მან ეს ჩაიდინა არა უცაბედი აფექტით, არამედ ავადმყოფურა, ლოგიკად ჩავარდნილმა.

მეორე, უფრო დამაჯერებელი ვერსია, გაზეთ „ივერიაში" დაიბეჭდა. ამ გაზეთმა გამოაცხადა მიურატის გარდაცვალება და დაიწერა ნეკროლოგი; თვითმკვლელობის მიზეზად აშილი ავად ყოფილა [illegible] და მის გართულებას გამოუწვევია თვითმკვლელობა. ავადმყოფობის სიმწვავეს მართლაც შეეძლო იგი ფსიქო-ნერვულ მოშლილობამდე და ამგვარ სავალალო ტრაგედიამდე მიეყვანა.

აშილ-მიურატი დიდი მწუხარებით დაიტირა ოჯახმა, ყველამ, საფრანგეთიდან ჩამოსულმა ნათესაობამ და ჭკადუაშშივე დიდი პატივით, მაღალი თანამდებობის პირთა პატივისცემით დაკრძალეს იგი. მისი [illegible] აბლაცაა გამორჩეულ ადგილას.

[illegible] და თხრობა მიურატებთან დაკავშირებულ საკითხებზე კიდევ გაგრძელდება.

ᲛᲐᲛᲐᲜᲢᲘ ᲞᲐᲞᲐᲙᲝᲠᲘᲐ,
ზუგდიდის სამეცნიერო [illegible] ისტორიული მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომელი.

წიგნის თარო

„შენ მათქმევინე..."

გაზეთ „ოდიშის" მკითხველებს ერთერთი სასიამოვნო შეხვედრა ჰქონიათ ჩვენს თანამემამულესთან, პოეტ ვახტანგ გულუასთან. ამჯერად, პოეზიის მოყვარულებს გამომცემლობა „მერანმა" შესთავაზა პოეტის მიერ საკუთარი ხარჯით გამოცემული ლექსთა კრებული: „ოდიშური ჰანგები".

ადვილად მიუხვდებით პოეტს სათქმელს: მშობლიური მიწიდან ამოწვერილს, ქართული მზით გამთბარს მამულის სიყვარული ლექსად ამოუთქვამს და მისთვისვე უძღვნია კრძალვით. აკი ნათლად ამბობს ერთგან: „შენ მათქმევინე ლექსად სათქმელი და ვმღერი, ვმღერი შენს სიყვარულზე, მე დამიფარავს შენი ნათელი, და მომავალსაც იმედით ვუმზერ"... („მამულო, ჩემო").

აზრობრივად ღრმაა და დატვირთული ლექსები: „სულით ნუ დაეცემი", „პოეტი", „რა ვქნა ნეტავ?"! „ღიდო დავით", „ლოცვა", „დედაო ენავ", „ერო, სულით ძლიერო!"... „გზის დასაწყისი", „გალაკტიონის მოლანდება", „50 წლის გადასახედიდან", „მოგონება", „გასაუბრება გრანელთან".

არ შეიძლება გულგრილად წაიკითხოთ ლექსი „წიწამური". ერუოლვას მოგვგვრით საუკუნის ტრაგედიის გახსენება. მოულენის პოეტისეული შეფასება ასეთია:

„წიწამური—
უკვდავება ობელისკად
აღმართული.
წიწამური—დაცემა და
წიწამური გაცილება,
წიწამური —
სირცხვილი და
წიწამური— გაფრთხილება".

სულ სამოცი ლექსია. თითოეული მათგანი შესაძლებლობას გაძლევთ გაეცნოთ პოეტს, უპირველესად როგორც ნაღდ ქართველს, ალალმართალ, პატიოსან კაცს, რომელიც „ყველა სათქმელს, ყველა ტკივილს ლექსებში ამხელს".

ძვირფასო მკითხველებო! შეიძინეთ და გაეცანით ჩვენი თანამემამულის პოეტურ კრებულს.

„ოდიშური ჰანგების" ღირებულება ერთი მანეთია, ტირაჟი 8000 ცალი.

სპორტი

ზუგდიდელ მოჭადრაკეთა წარმატება

სამტრედიაში ჩატარდა რესპუბლიკური საჭადრაკო ფესტივალი —„სამტრედია—90", რომელშიც ზუგდიდელი მოჭადრაკეებიც იყვნენ მიწვეული. ფესტივალი ორ ტურნირად იქნა წარმოდგენილი. პირველში თამაშობდნენ თანრიგოსანი მოჭადრაკეები, მეორეში—ოსტატობის კანდიდატები.

თანრიგოსანთა ტურნირში 56-მა მოჭადრაკემ მიიღო მონაწილეობა. აქ შესანიშნავად იასპარეზა ქალაქის მეხუთე საშუალო სკოლის მეექვსე კლასის მოსწავლემ ლაშა ტყებუჩავამ. მან 5,5 ქულით 7 შესაძლებლობიდან მეორე ადგილი დაიკავა.

საინტერესო, შინაარსიანი თამაშით სპეციალისტთა მოწონება დაიმსახურეს აგრეთვე გიგა გარდავამ (მეთხე სკოლა), სოფიკო ნაყოფიამ (მეექვსე სკოლა), გიგა ქვარაცხელიამ (მეცხრე სკოლა)

ოსტატობის კანდიდატთა ტურნირში 50 მოჭადრაკე თამაშობდა. ზუგდიდური ჭადრაკი აქაც ღირსეულად იქნა წარმოდგენილი. 5 ქულით 7 შესაძლებლობიდან მესამე ადგილი დაიკავა ქალაქის მეთორმეტე საშუალო სკოლის მეცხრე კლასის მოსწავლემ ვალტერ ლეჟნელაძემ. შეჯიბრებისათვის სპორტსმენები მოამზადეს მწვრთნელებმა ნ. შოგირაძემ და გ. თორიამ.

ამრიგად, ორივე ტურნირში ზუგდიდელებმა საპრიზო ადგილი დაიკავეს.

ვულოცავთ მოჭადრაკეებს და მათ მასწავლებლებს ამ დიდ გამარჯვებას, იმედია, ჩვენი ახალგაზრდა სპორტსმენები კვლავ მრავალჯერ გაგვახარებენ წარმატებებით!

28 ნოემბრის ხუთშაბათის გაზეთ „ოდიშის" რეკლამაში არ იყო აღნიშნული მოსკოვში დიპლომირებული, მკურნალ ექსტრასენსის ბატონ ნუგზარ ტუხაშვილის მისამართი: იგი მუშაობს წერეთლის №6-ში.

ყურადღებით!

იმ მრავალშვილიან დედებს, რომლებიც ელიან „ქართველი დედის" სტატუს წოდებაზე წარდგენას ვთხოვთ სასწრაფოდ წარმოგვიდგინონ 3 ცალი ფოტოსურათი ზომით 3X4. წინააღმდეგ შემთხვევაში დაგვიანდება წოდების მინიჭების საქმე, ვინაიდან საბუთები ფოტოსურათის გარეშე არ მიიღება უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ.

სამეგრელოს საზოგადოების ზუგდიდის რეგიონალური ორგანიზაციის გამგეობა.

ჩვენს თეატრში

პრემიერა!

ძვირფასო მკითხველებო! ზუგდიდის შალვა დადიანის სახელობის სახელმწიფო თეატრში 6 და 7 დეკემბერს წარმოდგენილი იქნება მიმდინარე სეზონის პირველი პრემიერა: კარლ გოლდონის კომედია „სასტუმროს დიასახლისი", რომელიც საზღვარგარეთული დრამატურგიის ერთ-ერთი კლასიკური ნაწარმოებია.

პრესიდან თქვენთვის კარგადაა ცნობილი თუ როგორ კრიზისულ მდგომარეობაში უხდება მუშაობა თეატრის შემოქმედებით კოლექტივს. თითოეული დადგმის განხორციელება დაკავშირებულია დიდ სიძნელეებთან.

გვჯერა, რომ თეატრის ბედიღბალს გულთან ახლოს მიიტანს ბევრი ზუგდიდელი და სპექტაკლებზე ხშირი დასწრებით გადაგვაწყვეტინებს მის უმთავრეს საარსებო პრობლემას —მაყურებლის პრობლემას.

თქვენს მხრივ ეს მოქალაქეობრივი თანადგომა და მეტად საჭირო ზნეობრივი, მორალური მხარდაჭერა იქნება.

გელით პრემიერაზე!

მალე თეატრი მაყურებლის სამსჯავროზე გამოიტანს მეორე ახალ სპექტაკლს— „ელექტრა, ჩემო სიყვარულო", რომელიც სოფოკლეს ცნობილი „ელექტრას" ორიგინალურ ინტერპრეტაციას წარმოადგენს.

თეატრის დირექცია, სამხატვრო საბჭო.

ვის ვეკუთვნით

ბევრი საფიქრალ-საწუხარი გვაქვს ერისთავის ქუჩის მცხოვრებლებს. ძალიან გვინდა ჩვენს ქუჩაზეც ფუნქციონირებდეს რადიო, მაგრამ ხაზები არ არის. ამას ემატება ისიც, რომ ელექტრობოძები სავალალო მდგომარეობაშია, ზოგი ალთას იყურება, ზოგი —ბალთას, კაცმა არ იცის როდის წაიქცევა და რა უბედურებას დაატრიალებს. ხშირად ირთვება შუქი. რამდენსაც ყველა ქუჩა გაჩახჩახებულია, ჩვენი გულსაკლავადაა ჩაბნელებული.

არ ვიცით ვის ვეკუთვნით, საიდან ველოდოთ ელენერგიას. ერთი რამ ცხადია: ქალაქის შესაბამის სამსახურებს დიდად არ აწუხებთ ჩვენი სატკივარი. კი მაგრამ, როდემდე?

ქ. თოდუა,
ერისთავის ქუჩის მცხოვრები.

ახალი ლექსი

მარიამი

საქართველოს ყოველ კუთხით,
საქართველოს ყოველ მხარით
ცას გავხედოთ წმინდა ჯვარით
მოდის ქალი მარიამი.
მისი დიდი წილხვედრია
საქართველოს მთა და ბარი,
არ შეშინდეთ, ეთაყვანეთ,
ის დედაა მაცხოვარის.
ცხრა აპრილის ბნელი ღამით
ვინც ანთხია სისხლის ღვარი,
ვინც გვიქრობდა წმინდა სანთელს—
ყველას განსჯის მარიამი.
საქართველოს ყოველ კუთხით,
საქართველოს ყოველ მხარით
ცას გავხედოთ წმინდა ჯვარით
მოდის დედა მარიამი.

მალხაზ ბასილაია,
მოსწავლე.

ავტომანქანის გატაცების მცდელობაზე დაკავებულ იქნა მოსაშვილის ქუჩა №12-ში მცხოვრები ჯუმბერ ფანდიკოს ძე გვილია. მიმდინარეობს წინასწარი გამოძიება.

დაკავებულ იქნა ნარკოტიკულ ნივთიერებათა შენახვაში მხილებული, ადრე თავისუფლების აღკვეთის ადგილიდან გაქცეული, ძებნაში მყოფი ნანი შოთას ასული არაჩემია.

* *

ამა წლის 23 ნოემბერს ჩვენს ქალაქსა და რაიონში ჩატარებული ოპერატიულ-პროფილაქტიკური ღონისძიებების შედეგად დაკავებულ იქნენ შემდეგი პირები:

ზაზა ვიტალის ძე კვარაცხელია —ენგურქაღალდკომბინატის ტერიტორიაზე გაიტაცა ავტომანქანა, ანალოგიური დანაშაულისათვის ადრე პასუხისგებაში ნამყოფი, უმუშევარი, ჯანაშიას ქუჩის მეხუთე სახლის ბინა №12-ში მცხოვრები. ავტომანქანა დაუბრუნდა მფლობელს.

გენადი არსენტის ძე კაიშერი თნარიის მეურნეობის მუშა, 1958 წელს დაბადებული, ადრე ორჯერ ნასამართლევი, დაკავებულია მეურნეობის ტერიტორიაზე მოქალაქის ბინის გაქურდვისათვის.

სახელმწიფო ქონების ქურდობის ფაქტზე დაკავებულია აგრეთვე სოფელ ტყაიას მკვიდრი გოჩა ბაჯას ძე ხვიჩავა. მიმდინარეობს წინასწარი გამოძიება.

მოსახლეობას ვაცნობებთ, რომ 1990 წლის 26 ნოემბერს ბოროტმოქმედები თავს დაესხნენ ზუგდიდის რაიონის სოფელ კახათში მდებარე სავაჭრო სახლ „კოლხეთის" მოლარეს და გაიტაცეს დიდძალი ფული.

ყველას, ვისაც კი აქვს რაიმე ინფორმაცია მომხდარი დანაშაულის შესახებ, ვთხოვთ დარეკოს (თუნდაც ანონიმურად) ტელეფონზე 02.

ერთიანმა რეიდმა გამოავლინა

მიმდინარე წლის 28 ნოემბერს შინაგან საქმეთა ზუგდიდის განყოფილებისა და „მრგვალი მაგიდა—თავისუფალი საქართველოს" წარმომადგენლებმა ჩაატარეს რეიდი. გამოვლენილ იქნა 9 არაფხიზელ მდგომარეობაში მყოფი მძღოლი, რომლებიც მანქანის საჭეს უსხდნენ. ყველა მათგანზე შემდგომი რეაგირებისათვის შედგენილია სათანადო საბუთები. დაფიქსირებულ იქნა ტრანსპორტის ექსპლოატაციისა და მოძრაობის უსაფრთხოების წესების დარღვევის 100-ზე მეტი ფაქტი. საქალაქთაშორისო გადაზიდვის

რედაქტორი
ა.კ. შანტურია.

შვილები გული. ტატა, გივი, გონელი. მურთაზი შვილიშვილები: ნინო, ვახტანგი, ირინე, მარინე, გელა. ირაკ ქირიები. რძლები: დუნია მაქაცარია, ხატუშა ყოლანდარია, სვეტლანა შენგელია. სიძეები: ნიკოლოზ ბიგვავა, როსტომ ოყუჯავა, ძმისშვილები ოთარი. ზაური ქირიები, ცოლისდა ქსენია შედია, ცოლისდისშვილები ლოლა ბალიკო, მურმან ბიგვავები, ცოლისძმისშვილები: ლამარა, გურჯანი. ცაცა. ეთერი, ნუგზარი შედიები. იგორ ჯიქია. დედამისშვილები შურა ფანცულაია. ლავრენტი ფარულავა, დათიკო მამულაია, ბიძაშვილები ოთარი. მუ

რადი ქირიები ოჯახებით იუწყებიან

ორესტი ნეკლარის ძე ქირიას გარდაცვალებას. პანაშვიდი 5. 7 დეკემბერს. დაკრძალვა 8 დეკემბერს სოფ. დიდინეძში.

ანნა სემიონის ასულ იაშინა-ფეტელავას

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 4, 5 დეკემბერს. დაკრძალვა 6 დეკემბერს სოფ. ოქტომბერში.

მეუღლე ეკნია. შვილები: მერი. მარიანე, მურადი, ზაზია. რძლები: თალიკო. ლამარა, ფატიმა, ეკა. სიძეები: ვაჟა ოურწკაია, თემურ ყალიჩავა. შვილიშვილები: დემური, გოგა. ნინო. ავთანდილი, თინათინა შელიები. ლარისა. ლევანი ხუფენიები. ქალბაზი, მათი ოურწკაიები ოჯახებით იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა

ვალოდია იოსების ძე შელია.

პანაშვიდი 5. 6. 7 დეკემბერს. დაკრძალვა 8 დეკემბერს სოფ. დარჩელში.

დედა ნაზო. შვილი ხათუნა ენდელაძე, და მადონა. ძმა რევაზი. რძალი ნონა ციციშვილი, სიძე გონელ ხარებავა, მაიდა ნორა ოყუჯავა. დეიდა ქეთო. ბიძები: კოტე ლადუა, გივი ეხვაია, დისშვილი გოგიტა ხარებავა, ბიცოლები იზო თოდუა, ლიანა ბერაია, ბიძაშვილები თამუნა, პაპუნა ოყუჯავები, ელიკო, თემური ეხვაიები მამიდაშვილები: ლიანა, თინა, მაყვალა ჭაჭუები, დეიდაშვილები როზა. რინოზი. მარინა. იზო. მთვარისა, იამზე, ახლო ნათესავები იუწყებიან

ნუნუ მამანტის ასულ ოყუჯავას

გარდაცვალებას. პანაშვიდი 5, 6, 7 დეკემბერს. დაკრძალვა 8 დეკემბერს. გამოსვენება 4 საათზე ენგურქაღალდკომბინატის დამნა შენგელიას ქ. 12-დან.

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის 1976 წლის კურსდამთავრებულები იუწყებიან თანაკურსელის

მარდონ დომენტის ძე ესართიას გარდაცვალებას და თანაუგრძნობენ განსვენებულის ოჯახს.

ИНДЕКС 66507 რედაქციის მისამართი: ქ. ზუგდიდი მერაბ კოსტავას ქ № 52. ტელეფონები: რედაქტორის 2-24-80, რედაქტორის მოადგილის — 2-23-09 პასუხისმგებელი მდივნის 2-21-96, სოფლის მეურნეობის განყოფილების 2-21-78 მკითხველთა წერილების 2-25-12, რადიოს რედაქციის 2-47-08

საქ. ბეჭდვსახკომის ზუგდიდის სტამბა, კოსტავას ქ № 52, ტელეფონი 2-23-07 ტირაჟი [illegible] შეკ. №5074